

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923201570
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6923201570.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, 2/ mal. A. D., nar. XX.XX.XXXX a 3/ mal. E. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. žalobcovia 2/ a 3/ bytom C. XX a zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, proti žalovanému: E. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. G., H. XXX, v konaní o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/38/2023 – 39 zo dňa 22. mája 2023 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti III. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby nekontaktoval žalobkyňu 1/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami p o t v r d z u j e.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie v časti II. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby sa nepribližoval k žalobcom 2/ a 3/ na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobcov 2/ a 3/ a žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu a v časti III. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby nekontaktoval žalobcov 2/ a 3/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

III. Uznesenie súdu prvej inštancie vo IV. výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania o nariadenie neodkladného opatrenia m e n í tak, že žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov prvoinštančného konania.

IV. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením súd prvej inštancie vyhovel časti návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou sa domáhali uloženia žalovanému, aby v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. f) Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CSP“) od 01.08.2023 nevstupoval do rodinného domu súp. č. XX, postaveného na parcele CKN č. XXX evidovaného Okresným úradom Rimavská Sobota, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XX, pre katastrálne územie C., obec C., okres F. I., D. E. J. K. XXX – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 245 m² a na parcelu J. K. XXX – záhrada o výmere 658 m², evidované Okresným úradom Rimavská Sobota, katastrálnym odborom na LV č. XXX, pre katastrálne územie C., obec C., okres F. I. (ďalej aj „nehnutelnosti“); aby sa v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) CSP nepribližoval k žalobcom na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobcov a žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu a aby v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. g) CSP nekontaktoval žalobcov písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými

prostriedkami (I. až III. výrok) a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania (IV. výrok). Zvyšnej časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou sa žalobcovia domáhali uloženia žalovanému, aby v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) CSP dočasne do 31.07.2023 nevstupoval do, resp. na nehnuteľnosti súd prvej inštancie vyhovel uznesením č. k. 12C/38/2023 – 24 zo dňa 12.05.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.06.2023.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia odôvodnili tým, že potom, ako v partnerskom vzťahu žalobkyne 1/ a žalovaného začali hádky, najmä pre rozdielne názory na výchovu detí a keď žalobkyňa 1/ navrhla žalovanému prerušenie ich spolužitia, situácia sa vyhrotila a od marca 2023 až do vykázania žalovaného zo spoločnej domácnosti dňa 01.05.2023 žalovaný atakoval žalobkyňu 1/ nadávkami, začal ju aj fyzicky napádať (ťahal ju za vlasy, strkal, fackal a pod.), vyhrážať sa jej, správval sa ako nepríčetný, každú chvíľu jej vyvolával a vyhrážal sa, že ju zabije, alebo si vezme deti. Žalobkyňa 1/ sa preto bála že ju zabije, svojím správaním traumatizoval aj maloleté deti (žalobcov 2/ a 3/). Pred maloletou dcérou sa staval do pozície, že ak sa žalobkyňa 1/ pokúsi riešiť násilie odchodom, tak sa zabije a bude to jej vina. Intenzita agresivity narastala, opakovalo sa to častejšie, preto žalobkyňa 1/ privolávala susedov B. L. a F. M., aby bol niekto pri nej. Dňa 01.05.2023 ju žalovaný opäť napadol a vyhrážal sa jej zabitím, preto privolala hliadku polície, ktorá žalovaného vykázala zo spoločného obydľia a podala naňho (trestné) oznámenie. Po týchto útokoch mal žalovaný zakázané navštevovať deti, napriek tomu ich chodí brávať do školy, aby s nimi mohol manipulovať. Žalobkyňa 1/ preto považovala za potrebné bezodkladne upraviť pomery z dôvodu dlhodobého a intenzívneho agresívneho správania sa žalovaného voči nej, ale aj voči ich maloletým deťom, čo preukazuje predložená zvuková nahrávka, z ktorej vyplýva že ju očierňuje v očiach detí. Žalobkyňa 1/ mala za to, že aj keď mal deti (žalobcovia 2/ a 3/) priamo napádané žalovaným neboli, intenzívne vnímali agresivitu a ďalšie formy násillia voči matke (žalobkyni). Prejavmi agresivity a manipulatívnym správaním žalovaného podľa nej môže dôjsť aj k trvalému odcudzeniu medzi ňou a deťmi. Z uvedených dôvodov považovala za potrebné nariadenie neodkladného opatrenia jednak dočasného charakteru podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, t.j. dočasného zákazu vstupovania žalovaného do obydľia do 31.07.2023, ako aj nariadenie neodkladného opatrenia trvalého charakteru podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, t.j. trvalého zákazu vstupovania do obydľia, podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, t.j. trvalého zákazu približovania sa a podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP, t.j. trvalého zákazu kontaktovať žalobcov akýmkoľvek spôsobom, lebo inak by podľa žalobkyne 1/ mal žalovaný dostatočný priestor na pokračovanie vo svojom konaní, napríklad vyhrážkach, kontrolovaní, manipulácií s deťmi.

3. Ako už bolo uvedené vyššie, o časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne dočasného zákazu vstupovania žalovaného do obydľia žalobcov podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP bolo rozhodnuté uznesením súdu prvej inštancie č. k. 12C/38/2023 – 24 zo dňa 12.05.2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.06.2023.

4. Súd prvej inštancie najmä s poukazom na § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. e), f), g) a h), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a 2 a § 329 ods. 1 CSP aj žalobcami požadovanej časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia trvalého charakteru vyhovel ako dôvodnej. Po úvodnom vysvetlení charakteru, účelu a zmyslu inštitútu neodkladného opatrenia inštitútu, ako aj predpokladov pre jeho nariadenie vo všeobecnosti ako aj pre nariadenie neodkladných opatrení podľa § 325 ods. 2 písm. f), g), a h) CSP a po podaní definície násillia mal súd prvej inštancie za osvedčené, že žalobcovia bývajú v predmetnom rodinnom dome súp. č. XX. Žalobcovia 2/ a 3/ sú mal. deťmi žalobkyne 1/ a žalovaného.

5. Z čestného vyhlásenia B. L., bytom C. X a H. F. M., bytom I., E. X zo dňa 09.05.2023 mal osvedčené, že títo boli svedkami agresívneho správania žalovaného a neovládania hnevu voči žalobkyne, ako aj ničenia majetku zo strany žalovaného.

6. Z úradného záznamu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Rimavská Sobota, odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Jesenské ČVS: ORPZ-RS-OPP5-061/2023-P vyplýva, že dňa 01.05.2023 bolo prijaté oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) a e) zákona č. 3272/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa mal dopustiť žalovaný a z ktorého je zrejmé, že zo strany žalovaného možno očakávať útok na život, zdravie, slobodu alebo zvlášť závažný útok na dôstojnosť oznamovateľky (žalobkyne 1/), ktorú fyzicky napadol a vyhrážal sa jej tým, že jej ublíži na zdraví, a preto bol o 18:15 hod. daného dňa vykázany zo spoločného obydľia na 14 dní, t.j. z adresy C. XX vrátane 50 m od vonkajšieho perimetra budovy v zmysle § 27a

ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore vzhľadom na dôvodnú obavu, že bude vo svojom konaní pokračovať, možno očakávať útok na zdravie, slobodu a ľudskú dôstojnosť osôb s ním žijúcich v spoločnej domácnosti. Vykázanie zo spoločného obydlija sa vzťahovalo aj na návštevu detí v dobe, kedy budú u starých rodičov na návšteve. Žalovaný bez väčších námietok vykázanie akceptoval a uviedol, že už dlhšiu dobu býva v rodinnom dome na H. XXX B. N. C. XX chodil za svojou ženou a deťmi, nakoľko sa nedávno rozišli. Potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija prevzal. Zo samotného záznamu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Rimavská Sobota, odbor poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru Jesenské ČVS: ORPZ-RS-OPP5-061/2023-P zo dňa 01.05.2023 o podaní oznámenia vyplýva, že priestupok mal spočívať v tom, že žalovaný v noci 01.05.2023 okolo 00.28 hod. motorovým vozidlom narazil do brány, poškodil ju, odišiel preč, doobeda prišiel do domu a nadával žalobkyni 1/, začal ju ťahať za vlasy, vyvoláva, nedá jej pokoj, toto jeho správanie trvá už od 15.03.2023, kedy sa rozišli.

7. Zo zvukovej nahrávky telefonického rozhovoru medzi žalobkyňou 1/ a žalovaným je evidentné, že pri žalovanom boli prítomní aj maloletí žalobcovia 2/ a 3/, keďže sa na nich žalovaný obracal s otázkou, či s ním zostanú, resp. maloletá žalobkyňa 2/ aj reagovala na telefonát a matke (žalobkyni 1/) uviedla, že sa nemôže kradnúť. Telefonát je o vyhrážkach a vulgarizmoch najhrubšieho zrna (vyhrážanie sa zabitím, že ju v noci podreže, nadávanie, že je štetka, kurva, zdochlina, že je väčší psychopat ako jej otec, že jej zoberie deti a dokope ju, že vie z nej urobiť svižu pred deťmi a pod.).

8. Na základe týchto skutočností mal súd prvej inštancie za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu v súlade s požadovaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) CSP aby žalovaný nevstupoval do domu, ako aj na príľahlé pozemky, podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, t.j. aby sa nepribližoval z dôvodu možného ohrozenia žalobcov a podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP, t.j. aby žalovaný nekontaktoval žalobcov taktiež z dôvodu ich možného ohrozenia. Súd prvej inštancie prihladol najmä na to, že ide aj o mal. deti a takáto nepriaznivá situácia môže mať veľmi negatívny vplyv aj na ich zdravý psychický vývin.

9. O nároku na náhradu trov celého konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 CSP podľa pomeru úspechu a žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu vzhľadom na ich plný úspech v konaní.

10. Podľa obsahu odvolania proti časti II. výroku uznesenia súdu prvej inštancie týkajúcej sa žalobcov 2/ a 3/, proti III. výroku uznesenia súdu prvej inštancie a proti závislému IV. výroku uznesenia súdu prvej inštancie podal žalovaný včas odvolanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. c), f), g) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že rozhodoval nesprávne obsadený súd; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Žalovaný v prvom rade namietal, že o časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúcej sa žalobcov 2/ a 3/ (maloletých detí) nemal konať a rozhodovať sudca vybavujúci občianskoprávnu agendu, ale sudca vybavujúci rodinnoprávnu agendu, nakoľko sa jedná o vec starostlivosti o maloleté deti. Poukázal na ustanovenie § 166 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého mala sudkyňa súdu prvej inštancie konanie o časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúcej sa maloletých detí vylúčiť na samostatné konanie, nakoľko bol názoru že sa nehodí na spoločné prejednanie s časťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúcou sa žalobkyne 1/, ide o samostatný nárok, pri rozhodovaní o ktorom je potrebné postupovať odlišne, pretože vec starostlivosti súdu o maloletých podlieha odlišnému procesnému kódexu - Civilnému mimosporovému poriadku, na ktorej prejednanie a rozhodnutie je povolaný iný sudca poverený agendou starostlivosti súdu o maloletých.

12. Podporne bol žalovaný názoru, že žalobkyňa 1/ ani neosvedčila, že by sa dopúšťal zakázaného správania vo vzťahu k maloletým deťom (žalobcom 2/ a 3/), nebola teda osvedčená naliehavá potreba rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení aj vo vzťahu k maloletým deťom. Z dôkazov predložených žalobkyňou 1/ vyplýva len to, že sa nevhodným spôsobom správal k nej, ale ani jeden dôkaz nesvedčí o tom, že by mal agresívne vystupovať voči svojim deťom. Uviedol, že svoje deti miluje a nikdy by im neublížil. Dlhé mesiace sa k nim nevie dostať a veľmi mu chýbajú.

13. Vo vzťahu k III. výroku uznesenia súdu prvej inštancie o zákaze kontaktovania sa so žalobcami žalovaný v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne 1/ na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti bez dostatočného odôvodnenia. Nie je mu zrejmé, na základe akých skutočností súd prvej inštancie rozhodol o tom, že nemôže žalobcov 1/ až 3/ kontaktovať akýmkoľvek spôsobom. Poukázal na to, že ich maloleté deti sú spoločné, nebol pozbavený rodičovských práv a povinností, nikdy deťom neublížil a má právo na informovanie sa o nich. Taktiež mal za to, že žalobkyňa 1/ má dostatočné účinné nástroje obrany, aby sa jej jeho prípadné pokusy o útok takouto formou nedotkli, resp. dotkli len minimálne, pokiaľ by aj zneužíval právo kontaktu so žalobkyňou 1/ touto formou na útoky voči nej, má žalobkyňa 1/ možnosť brániť sa tomu (napr. neprijímať hovory, písomnosti od neho nečítať). Aj vo vzťahu k III. výroku napadnutého uznesenia opätovne uviedol, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti požadovaného nekontaktovania žalovaného s maloletými deťmi mal súd prvej inštancie rozhodnúť v samostatnom konaní, keďže ide o vec starostlivosti súdu o maloletých a ak chcel o návrhu rozhodnúť, mal tak urobiť len vo vzťahu k žalobkyňi 1/.

14. Žalovaný preto navrhol aby príslušný odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil, návrh nariadenie neodkladného opatrenia v tomto rozsahu zamietol a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že prizná náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

15. Kolízny opatrovník maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že vykonal v domácnostiach oboch rodičov mal. detí opakované zisťovania pomerov v dňoch 24.05., 20.06. a 04.07.2023. Taktiež vykonal pohovory s maloletými deťmi – dňa 05.06.2023 s mal. A. cestou psychológa referátu poradensko-psychologických služieb a dňa 04.07.2023 s oboma mal. deťmi. Mal. A. uviedla, že sa hnevá na súd, ktorý rozhodol o zákaze priblíženia sa. Z prešetrenia pomerov a rozhovoru s maloletými deťmi vyplýva, že obe deti inklinujú k otcovi, uviedli, že otca majú rady, lebo im nikdy neublížil a chýba im. Nosil ich zo školy a boli pri ňom celý víkend. Majú tam svojho psa B. a 2 húsky, o ktoré sa starajú. Kolízny opatrovník poukázal na to, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Bol názoru, že zákaz priblíženia sa otca k maloletým deťom a zákaz kontaktovania sa s nimi v akejkoľvek forme nie je v záujme maloletých detí, existuje tu obava ohrozenia ich zdravého psychického vývinu. Navyše pri rozhovore s matkou (žalobkyňou 1/) dňa 04.07.2023 bolo zistené, že nemá námietok voči tomu, aby sa deti s otcom stretávali a brával ich k sebe, len ona sama nemá záujem sa s ním stretávať. Kolízny opatrovník sa preto domnieva, že odvolanie otca v časti týkajúcej sa vyslovene maloletých detí je opodstatnené, preto nemá voči nemu námietky.

16. Žalobkyňa 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného trvala na tom, že tvrdenia uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzajú zo skutočnosti, naďalej deklarovala obavu zo žalovaného. Poukázala na to, že žalovaný v odvolaní ani nespochybňuje správnosť výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie súvisiacich s ochranou jej osobnosti. Taktiež nespochybňuje závery súdu prvej inštancie ohľadne jeho agresívneho správania sa k nej, namieťa len časť výrokov vo vzťahu k maloletým deťom. Nesúhlasila s názorom žalovaného, že vo vzťahu k mal. deťom mal rozhodovať súd v inom konaní - vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Poukázala na to, že zo zvukovej nahrávky vyplýva, že žalovaný sa správa hrubo aj pred maloletými deťmi a jeho hrubé a násilné správanie k nej ohrozuje aj dobro maloletých detí (žalobcov 2/ a 3/). Len na základe naliehania zo strany zamestnancov kolízneho opatrovníka, aby sa pokúsila dať deti otcovi na niekoľko dní na skúšku, privolila, ale je presvedčená, že žalovaný sa potrebuje dať do poriadku, aby sa jeho nevhodné správanie v budúcnosti neopakovalo a neohrozoval tak maloleté deti, čo by malo byť a verí, že aj bude predmetom dokazovania v konaní. Žalobkyňa 1/ preto navrhla odvolaním žalovaného napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie minimálne vo vzťahu k zákazu priblíženia sa žalovaného k žalobkyňi 1/ a zákazu kontaktovania žalobkyne 1/ vo veciach iných ako súvisiacich s maloletými deťmi ako vecne správne potvrdiť. Pokiaľ ide o nárok na náhradu trov konania, uviedla, že vzhľadom na jej oslobodenie od súdnych poplatkov nežiada priznať náhradu trov odvolacieho konania a zároveň si neuplatňuje ani náhradu trov prvoinštančného konania, nakoľko jej žiadne nevznikli.

17. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

18. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 CSP, po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, nakoľko sa jedná o vec nariadenia neodkladného opatrenia, o ktorej aj súd prvej inštancie rozhodoval bez nariadenia

pojednávania, v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP, z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a mimo nich podľa § 380 ods. 2 CSP v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, dospel k názoru, že odvolanie žalovaného je sčasti nedôvodné a sčasti dôvodné, preto je uznesenie súdu prvej inštancie potrebné v časti III. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby nekontaktoval žalobkyňu 1/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdiť a v časti II. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby sa nepribližoval k žalobcom 2/ a 3/ na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, s výnimkou prípadov nevyhnutnej potreby súbežnej účasti žalobcov 2/ a 3/ a žalovaného na procesných úkonoch pred orgánmi verejnej moci, a to v nevyhnutnom rozsahu a v časti III. výroku, ktorou uložil žalovanému, aby nekontaktoval žalobcov 2/ a 3/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť z nasledovných dôvodov:

19. V prvom rade odvolací súd uvádza, že žalovaný v odvolaní neuviedol konkrétne okolnosti, pre ktoré súdom prvej inštancie zistený skutkový stav neobstojí, neuviedol, z akého dôvodu uvedeného v § 366 CSP sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli v konaní pred súdom prvej inštancie uplatnené (tzv. novoty v dovolacom konaní). Preto má odvolací súd za to, že žalovaný v odvolaní označený a citovaný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP v skutočnosti nebol uplatnený. Rovnaký názor zastávajú aj autori Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku: „Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t.j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu.“ (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, strana 1237). Taktiež v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 90/2019 z 05.11.2019 iba uvedenie všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní nie je postačujúce na to, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť vecným preskúmaním správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov.

20. K odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP odvolací súd uvádza:

21. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. Odvolací súd považuje odvolanie žalovaného za nedôvodné v časti, v ktorej napáda časť III. výroku uznesenia súdu prvej inštancie, ktorou uložil žalovanému, aby nekontaktoval žalobkyňu 1/ písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami. Účelom nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP je ochrana telesnej integrity a/alebo duševnej integrity fyzickej osoby pred útokmi zo strany inej osoby. Bez jeho nariadenia by žalovaný mohol prinajmenšom psychicky atakovať žalobkyňu 1/, čo v minulosti už urobil a nepoprel to. Nie je vylúčené, že k psychickému ataku môže dôjsť aj telefonicky, písomne, elektronickou komunikáciou, či iným prostriedkom, pretože žalovaný si za tým účelom môže zmeniť telefónne číslo, alebo volať v tzv. režime inkognito, zriadiť si, resp. zmeniť e-mailovú adresu, z ktorej môže napísať agresívny, či vulgárny mail a pod. Preto odvolací súd jeho argumentáciu, že žalobkyňa 1/ nemusí od neho prijímať hovory, či čítať písomnosti, nepovažuje za dôvodnú. Preto časť III. výroku týkajúcu sa žalobkyne 1/ v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správnu potvrdil.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd uvádza:

24. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

25. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že pokiaľ ide o časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou sa požaduje zákaz priblíženia, či zákaz kontaktovania mal. žalobcov 2/ a 3/, ktoré sú spoločnými deťmi žalobkyne 1/ a žalovaného, sa jedná podľa obsahu v podstate o požadovaný zákaz, resp. obmedzenie styku otca s maloletými deťmi. V zmysle § 111 písm. d) Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „CMP“) o styku s maloletým súd rozhoduje v konaní

vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Pri posudzovaní, či styk rodiča s mal. dieťaťom je v jeho záujme sa zohľadňujú kritéria uvedené v článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj „zákon o rodine“), kde sa okrem iného v písm. b), c), e) a h) uvádza, že pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami. Ako zdôraznil aj kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Vychádzajúc z uvedeného je bežnou praxou súdov, že o zákaze, resp. obmedzení styku jedného z rodičov s mal. dieťaťom rozhodujú buď s poukazom na ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 325 ods. 1 a 2 písm. g) a h) CSP, alebo aj bez výslovného odkazu na predmetné ustanovenia v rámci konania vo veci starostlivosti o mal. deti (bez ohľadu na to, či sa jedná o konanie o nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze styku pred začatím konania vo veci samej, alebo o konanie a rozhodovanie o nariadení neodkladného opatrenia o zákaze styku v rámci konania vo veci samej, kde sa okrem úpravy, obmedzení, resp. zákazu styku môžu riešiť aj ďalšie záležitosti týkajúce sa starostlivosti súdu o mal. deti (napr. zverenie do starostlivosti, výživné a pod.)). Vzhľadom na rozsah odvolania žalovaného, ktorým je (ako už bolo uvedené vyššie) odvolací súd viazaný, má odvolací súd zhodne so žalovaným za to, že pokiaľ ide o návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia požadovaný zákaz priblíženia sa žalovaného k mal. žalobcom 2/ a 3/ ako jeho mal. deťom podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP a zákaz kontaktovania mal. žalobcov 2/ a 3/ zo strany žalovaného ako ich otca, jedná sa o vec starostlivosti súdu o maloletých, o ktorej mal konať a rozhodnúť rozvrhom práce súdu prvej inštancie a náhodným výberom určený sudca, ktorý vybavuje túto agendu, nie sudca vybavujúcu občianskoprávnu agendu. Sudkyňa súdu prvej inštancie JUDr. Margita Žilková nebola a nie je v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu Rimavská Sobota pre rok 2023 (zverejneného na webe Ministerstva spravodlivosti SR: www.justice.gov.sk), či už v znení jeho dodatkov platných v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. do 31.05.2023 (Rozvrh práce Okresného súdu Rimavská Sobota pre rok 2023 so zapracovaným dodatkom č. 2, strana 13), alebo od 01.06.2023 (Rozvrh práce Okresného súdu Rimavská Sobota pre rok 2023 so zapracovaným dodatkom č. 3, strana 16) sudcom vybavujúcim aj veci starostlivosti súdu o maloletých, preto nebola a nie je zákonným sudcom pre konanie a rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o mal. deti. Vzhľadom na uvedené mala byť časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia týkajúceho sa požadovaného zákazu priblíženia sa, komunikácie a kontaktovania mal. detí (žalobcov 2/ a 3/) uznesením vylúčená v zmysle § 166 ods. 2 CSP na samostatné konanie a následne mal o nej konať a rozhodnúť sudca vybavujúci veci starostlivosti súdu o maloletých. Odvolací súd teda uzatvára, že bol dôvodne uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, t.j. že v časti veci týkajúcej sa starostlivosti o mal. deti rozhodol nesprávne obsadený súd – nezákonný sudca. Pojem zákonného sudcu je definovaný v § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Účastník konania alebo strana v konaní, v ktorom rozhoduje súd v senáte, nemá právo na vopred určeného sudcu spravodajcu. Zákonným sudcom je aj sudca určený podľa odseku 4. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce. Právo na zákonného sudcu je pritom právom garantovaným aj článkom 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Týmto zákonom je napr. CSP, resp. CMP v spojení so zákonom č. 371/2004 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z.z. a č. 757/2004 Z.z.) v platnom znení. Aj keď je odvolací dôvod – vo veci rozhodol nesprávne obsadený súd upravený v § 365 ods. 1 písm. c) CSP ako samostatný odvolací dôvod, svojou povahou sa jedná o vadu, nedostatok v procesných podmienkach. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na odbornú právnickú literatúru: „Teória civilného práva procesného rozoznáva vecné procesné podmienky...podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť, zákonné obsadenie súdu – vada tejto podmienky je však reglementovaná samostatne v ust. § 365 ods. 1 písm. c)“ ... „Zákonné obsadenie súdu považuje procesná teória za procesnú podmienku na strane súdu.“ ... „Pre naplnenie ústavného práva na nezávislý a nestranný súd zákon umožňuje túto vadu konania odstrániť aj po vydaní meritórneho rozhodnutia. Jediným spôsobom zjednania nápravy

je zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci na opätovné prejednanie v ústavne vyhovujúcom obsadení súdu.“... „Požiadavka správneho obsadenia súdu znamená jeho obsadenie zákonným sudcom, t. j. sudcom daného úseku súdu, ktorému bola vec pridelená v súlade s rozvrhom práce náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom (§ 51Zsu).“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, strany 1237, 1239 a 1240).

26. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, než napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu uvedenom vo výrokovvej časti a v bode 18. odôvodnenia tohto rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a vec mu v tomto rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie.

27. V súlade s § 391 ods. 3 CSP odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie (ako už bolo naznačené vyššie) v ďalšom konaní postupovať v zmysle § 166 ods. 2 CSP, t. j. v rozsahu zrušenia uznesením vylúčiť časť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou sa požaduje nepribližovanie sa žalovaného v požadovanom rozsahu a nekontaktovanie žalobcov 2/ a 3/, t. j. vec starostlivosti súdu o maloletých na samostatné konanie. Následne sa bude postupovať v zmysle § 152 ods. 2 veta prvá a druhá a § 184 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v platnom znení, podľa ktorých ak je vec vylúčená na samostatné konanie v iných než trestnoprávných veciach, zapíše sa do súdneho registra toho senátu alebo samosudcu, ktorý rozhodol o jej vylúčení; to neplatí, ak vylúčená vec predstavuje agendu, ktorej vybavovaním je podľa rozvrhu práce poverený iný senát alebo samosudca. V takom prípade sa vec prideliť náhodným výberom. Vylúčená vec sa vedie pod novou spisovou značkou... Základom súdneho spisu o vylúčenej veci je rovnopis rozhodnutia o vylúčení veci na samostatné konanie. Do súdneho spisu o vylúčenej veci sa ďalej vloží fotokópia obžaloby alebo návrhu na začatie konania, prípadne fotokópie tých častí pôvodného súdneho spisu, ktoré sú v ňom naďalej potrebné a ktoré sú podľa uváženia predsedu senátu, ktorý o vylúčení rozhodol, nevyhnutné na rozhodnutie o vylúčenej veci. Vylúčenie veci sa vyznačí v súdnom registri. Na spisovom obale vylúčenej veci sa uvedie spisová značka veci, z ktorej bola vec vylúčená, poznámkou "Vylúčené z...". Na kópie písomností pre súdne spisy o vylúčenej veci sa pripojí doložka potvrdzujúca ich správnosť; § 65 sa použije primerane. Teda uznesenie o vylúčení veci so zodpovedajúcou časťou spisu zapísať na podateľni súdu prvej inštancie ako nový nápad do príslušného súdneho registra a následne prideliť náhodným výberom na prejednanie a rozhodnutie niektorému zo sudcov vybavujúcich na súde prvej inštancie agendu vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

28. Pokiaľ ide o trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania, odvolací súd napriek tomu, že sčasti zrušil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie, nezrušil od rozhodnutia vo veci samej (o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) závislý výrok o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a neuplatnil postup podľa § 396 ods. 3 CSP, podľa ktorého ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci, a to z dôvodu, že v rozsahu, v akom bola vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie už nebude súd prvej inštancie v tomto civilnom sporovom konaní opätovne (nanovo) rozhodovať vo veci, vec mu bola vrátená len za účelom jej vylúčenia na samostatné konanie. Súd prvej inštancie už teda nanovo o nároku na náhradu trov konania rozhodovať nebude.

29. S poukazom na ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP preto odvolací súd v tomto rozhodnutí, ktorým sa konanie o nariadenie neodkladného opatrenia končí, nakoľko sa jedná o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej (na základe žaloby), určil nanovo pomer úspechu strán sporu vzhľadom na čiastočné potvrdenie a čiastočné zrušenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie. Vychádzal pritom z toho, že jedným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bolo požadované nariadenie štyroch neodkladných opatrení – neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e), f), g) a h) CSP. Žalobcovia 1/ - 3/ mali úspech v spore ohľadne prvých dvoch a žalobkyňa 1/ aj ohľadne neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP. Uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 12C/38/2023 – 24 zo dňa 12.05.2023 o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) CSP, I. výrok uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 12C/35/2023 – 39 zo dňa 22.05.2023 o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f) CSP, ako aj časť II. výroku o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP vo vzťahu k žalobkyni 1/ totiž neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť a časť III. výroku

o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) CSP vo vzťahu k žalobkyni 1/ bola odvolacím súdom potvrdená. Úspech žalovaného spočíva vo zvyšnej časti (rozsahu), v ktorej bola vec zrušená a vrátená súdu prvej inštancie. Žalobkyňa 1/ mala teda plný úspech v konaní, nežiada však náhradu trov konania. Žalobcovia 2/ a 3/ mali úspech v rovnakom rozsahu ako žalovaný (pol na pol). Preto odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil IV. výrok napadnutého uznesenia a rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov prvoinštančného konania. Rovnako rozhodol odvolací súd o nároku strán sporu na náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na celkový výsledok sporu (konania o nariadení neodkladného opatrenia).

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v ods.u 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods.u 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa ods.u 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).